

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи миллии

Тоҷикистон, профессор

Насриддинзода Э.С.

11 2024

ХУЛОСАИ

ОЗМОИШГОҲИ ИЛМӢ-ТАҲҚИҚОТИИ «ХИМИЯ ВА ТЕХНОЛОГИЯИ РАСТАНИҲОИ ДОРУГӢ»-И ИНСТИТУТИ ИЛМИЮ ТАҲҚИҚОТИИ ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

Диссертатсияи Иззатуллозода Алихон Саидкул дар мавзуйи «Чудокунии кислотаҳои органикӣ ва лактонҳо аз таркиби газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои химия аз рӯи ихтисоси 02.00.03 – Химияи органикӣ дар озмоишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии «Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и Институти илмию таҳқиқотии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мутобик ба лоиҳаҳои фармоишии бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи мавзуйи «Омӯзиши фитохимиявии растаниҳои шифобахш ва худрӯи Тоҷикистон бо мақсади дарёфти моддаҳои фаъоли биологӣ ва маводди доругӣ» (рақами ба қайдгирии давлатиаш №0121TJ01002) иҷро шудааст.

Дар чараёни омода намудани диссертатсияи Иззатуллозода Алихон Саидкул унвонҷӯи озмоишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии «Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и Институти илмию таҳқиқотии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба шумор мерафт.

Иззатуллозода Алихон Саидкул соли 1998 ба факултаи биологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба ихтисоси биология дохил шуда, онро соли 2004 аз рӯи ихтисоси биология, тахассуси муаллими биология ва химия хатм намуд. Пас аз хатми донишгоҳ номбурда коромӯзи кафедраи экология (2004-2005), мутахассиси шӯбаи кор бо ҷавонони ДМТ (2003-2006), аспиранти кафедраи экология (2006-2008), ассистенти кафедраи экология (01.01.2009 то 11.03.2014), муаллими калони кафедраи экология (аз 11.03.2014 то имрӯз) муовини раиси Кумитаи иттифоқи касабаи донишҷӯёни ДМТ (2007-2014), муовини декани факултети тиббию фарматсевтӣ оид ба таълим (аз сентябри соли 2011 то сентябри 2015), муовини декани факултети фарматсевтӣ оид ба таълим (аз сентябри соли 2015 то 08.04.2020), эдвайзери дараҷаи 2-юм дар факултети тиббӣ (аз 08.04.2020 то 04.02.2023), иҷрокунандаи вазифаи декани факултети тиббӣ (аз 04.02.2023 то ҳол) фаъолият намудааст.

Оид ба тасдиқи мавзуйи диссертатсионӣ дар суратчаласаи озмоишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии «Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и Институти илмию таҳқиқотии Донишгоҳи миллии

Тоҷикистон дар санаи 12 марти соли 2021, қарори №03 дар мавзуи «Чудокунии кислотаҳои органикӣ ва лактонҳо аз таркиби газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*)» инчунин роҳбари илми д.и.х., профессор Раҷабзода С.И. тасдиқ шудааст.

Оид ба имтиҳони минимуми номзадӣ бо фармоиши ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон 10.09.2024, №305-05 дар бораи супоридани имтиҳони номзоди иҷозат дода шавад.

Диссертатсияи Иззатуллозода Алихон Саидкул дар озмоишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии «Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и Институти илмию таҳқиқотии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 30 ноябри соли 2024, №03 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон д.и.б., профессори кафедраи химияи органикии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Бобизода Ғ.М., ва н.и.х., ходими пешбари илмии озмоишгоҳи «Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и Институти илмию таҳқиқотии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Юсуфзода А.Ҷ., баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Чудокунии кислотаҳои органикӣ ва лактонҳо аз таркиби газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*)» чунин хулоса қабул карда шуд:

- мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ (бо шарҳ ва соҳаи таҳқиқот). Рисола ба шиносномаи ихтисоси 02.00.03-Химияи органикӣ, ки аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи бандҳои зерин тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад:

Мувофиқи банди 1. Омӯзиши сохт ва хосиятҳои пайвастаҳои органикӣ бо истифодаи усулҳои химиявӣ, физикӣ-химиявӣ, физикии таҳқиқот ва ҳисобҳои назариявӣ. – боби 2.3.;

Мувофиқи банди 2. Омӯзиши қобилияти реаксионӣ ва механизмҳои реаксияҳои пайвастаҳои органикӣ. Тавсифи назариявии вобастагӣҳои байни сохт, хосият, қобилияти реаксионии пайвастаҳои органикӣ ва пайвастаҳои табиӣ. – бобҳои 1.2. ва 2.3;

Мувофиқи банди 3. Кашфи моддаҳои нави органикӣ, реаксияҳои нави пайвастаҳои органикӣ, усулҳои таҳқиқ, экстраксия ва чудокунии моддаҳои органикӣ аз объектҳои табиӣ. – боби 2.3.;

Мувофиқи банди 6. Фитохимия ва чудокунии моддаҳои органикӣ аз объектҳои табиӣ. – бобҳои 1.2 ва 2.3.

Ҳамзамон таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

- алоқамандии мавзуи диссертатсия дар озмоишгоҳи «Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и Институти илмию таҳқиқотии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мутобиқ ба лоиҳаҳои фармоишии бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи мавзуи «Омӯзиши фитохимиявии

растаниҳои шифобахш ва худрӯйи Тоҷикистон бо мақсади дарёфти моддаҳои фаъоли биологӣ ва маводи доругӣ» (рақами ба қайдгирии давлатиаш №0121TJ01002) иҷро карда шудааст.

- мутобиқати теъдод ва мавзуи интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои мавзуи диссертатсия, ки мундариҷаи асосии кор дар 13 мақола, аз ҷумла 9 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти ҶТ, инчунин 4 мақола дар маҷмуаи конференсҳо нашр гардидааст.

- саҳми шахсии доктараби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ аз ҷустуҷӯ, таҳлил ва ҷамъбасти маълумоти илмӣ оид ба коркарди методикаи экстраксияи қисматҳои рӯйи заминӣ ва зерини заминии газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*)- минтақаи ноҳияи Шаҳринав иборат буда, доктараби дарёфти дараҷаи илмӣ экспериментҳои дар диссертатсия овардашударо мустақилона иҷро намуда, пайвастаҳои ниҳиро ҷудо ва тоза намудааст. Омӯзиши спектри инфрасурх, спектри массавӣ, резонанси магнитии ядро, резонанси магнитии протон, таҳлили элементӣ, реаксияҳои сифатӣ, хроматографияи маҳинқабат ва хроматографияи баланэффёкт оид ба муайян кардани сохт, таркиб ва тозагии пайвастаҳои ҷудокардашуда аз экстрактҳои қисматҳои рӯйи заминӣ ва зерини заминии газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*) -и минтақаи ноҳияи Шаҳринавро шарҳ додааст, тасдиқи корхоро дар конференсияҳои дараҷаҳои гуногун маъруза намуда, оид ба тайёр кардани нашрияҳо корхоро ба анҷом расонидааст. Таҳияи хулосаҳо ва талаботи асосии диссертатсияро мустақилона ба анҷом расонида саҳми ӯ 85 ҷисадро дар бар мегирад.

Диссертатсияи Иззатуллозода Алихон Саидкул дар мавзуи «Ҷудокунии кислотаҳои органикӣ ва лактонҳо аз таркиби газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*)» ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои 1, 2, 3 ва 6-и шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 02.00.03 – Химияи органикӣ мутобиқат менамояд:

Диссертатсия аз муққаддима ва 3 боб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад. Вобаста ба мавзуи ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 13 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 9 мақола дар маҷаллаҳои илмии дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда, интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 27 ҷузъи ҷопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъоқос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

[1-М]. Иззатуллоев, А.С. Изучение острой токсичности густого экстракта корневищ с корнями крапивы двудомной / А.С. Иззатуллоев, И.Ф. Рахимов, С.М. Мусоев, Дж.Н. Джемшедов // Илм ва фановарӣ (наука и инновация) №3. Душанбе - 2019.-С. 117-119. ISSN 2312-3648.

[2-М]. **Изатуллоев, А.С.** Параметры острой токсичности густого экстракта корневищ с корнями крапивы двудомной /**А.С. Изатуллоев, И.Ф. Рахимов, М.Х.Эльназаров, С.М.Мусозода** // Илм ва фановарӣ (наука и инновация) №1. Душанбе - 2022.-С. 105-115. ISSN 2312-3648.

[3-М]. **Изатуллоев, А.С.** Разработка технологии получения сухого экстракта из сбора растительного сырья методом спиртоводной экстракции / **Дж.Н. Джамshedов, И.Ф. Рахимов, А.С. Изатуллоев, С.М. Мусоев, О.С. Шпичак** // Научный журнал, наука и инновация Таджикский национальный университет. Душанбе, 2018. №2.-С. 105-109. ISSN 2312-3648.

[4-М]. **Изатуллоев, А.С.** Изучение диуретической активности густого экстракта из корневищ крапивы двудомной/ **А.С. Изатуллоев, И.Ф. Рахимов, С.М. Мусоев, Дж.Н. Джамshedов** // Научный журнал, наука и инновация. Таджикский национальный университет. Душанбе, 2020. №4-С. 284-287. ISSN 2312-3648.

[5-М]. **Изатуллоев А.С.** Химико-фармакологические свойства крапивы двудомной (обзор литературы) **А.С.Изатуллоев, С.М.Мусозода, Дж.Н.Джамshedов, И.Ф.Рахимов.** Научный журнал, наука и инновация. Таджикский национальный университет. Душанбе, 2019. №4-С. 140-146. ISSN 2312-3648.

[6-М]. **Иззатуллозода, А.С.** Таҳқиқи физикӣ-химиявӣ пайвастаҳои ҷудокардашуда аз экстрактҳои қисматҳои рӯи заминӣ ва зерӣ заминӣ газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*) / **С.И. Раҷабзода, А.С. Иззатуллозода**// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Душанбе, 2024. №4.-С.66-76. ISSN 2413-452X.

[7-М]. **Иззатуллозода, А.С.** Таҳқиқи фармакологии экстрактҳои қисматҳои рӯи заминӣ ва зерӣ заминӣ газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*) / **С.И.Раҷабзода, А.С. Иззатуллозода, И.Ф.Раҳимов**// Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ. Душанбе, 2024. №4.-С. 141-151. ISSN 2707-9996.

[8-М]. **Иззатуллоев, А.С.** Разработка технологии получения сухого экстракта из сбора растительного сырья методом спиртоводной экстракции /**А.С.Иззатуллоев, Дж.Н. Джамshedов, И.Ф. Рахимов, К.Хайдаров, С.М. Мусозода, О.С. Шпичак** //Научный журнал, наука и инновация. Таджикский национальный университет. Душанбе, 2018. №2-С. 105-109. ISSN 2312-3648.

[9-М]. **Иззатуллоев, А.С.** Фармакогностическое исследование *hypericum scabrum L.* в качестве дополнительного источника лекарственного растительного сырья /**С.М.Мусоев, Р.М.Рабиев, О.С.Шпичак, Самариддини Джурахон, Иззатуллоев А.С.**// Научный журнал, наука и инновация. Таджикский национальный университет;- Душанбе, 2016. №2 (10) -С. 171-177. ISSN 2312-3648.

П. Мақолаҳои дар дигар маҷаллаҳои илмӣ нашршуда:

[10-М]. Иззатуллозода, А.С. Таҳқиқи баъзе моддаҳои органикӣ бо усули физикӣ-химиявӣ аз таркиби решаи газна/ А.С. Иззатуллозода, С.И. Раҷабзода// Маҷмуаи мақолаҳои Конференсияи байналмилалӣ дар мавзӯи “Рушди самтҳои нав дар илм; вазъи кунунӣ ва дурнамои он” бахшида ба 20-солагии таъсисёбии Институти илмӣ таҳқиқотии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (25-26 октябри соли 2024) с.369-372

[11-М]. Иззатуллозода, А.С. Усулҳои физикӣ-химиявии омӯзиши таркиби решаи газна/ А.С. Иззатуллозода, С.И. Раҷабзода// Маводи Конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ назариявии ҳайати устодону кормандони ИИТ ДМТ бахшида ба “30-юмин солгарди қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон” ва “Соли маърифати ҳуқуқӣ” (22-27 апрели соли 2024) с.207-211

[12-М]. Иззатуллозода, А.С. Исследование густого экстракта из корней и корневищ крапивы двудомной/ А.С. Иззатуллозода//Материалы республиканской научно-теоретической конференции преподавателей, сотрудников НИИ ТНУ посвященной “30-летию принятия Конституции Республики Таджикистан” и “Годом правового просвещения” (22-27 апреля 2024 г.) с.267-271.

[13-М]. Иззатуллозода, А.С. Противовоспалительные свойства густого экстракта из корней и корневищ крапивы двудомной/А.С. Иззатуллозода, С.И.Раҷабзода, И.Ф.Раҳимов// Материалы научно-практическая конференция профессорско-преподавательского состава, докторантов, магистрантов и студентов Таджикского государственного педагогического университета имени Садриддина Айни, посвященная Дню таджикской науки, объявлению «Годов развития цифровой экономики и инновации (2025-2030)» и «700-летию таджикского и персидского поэта-газелиста Хафиза Шерази» 14-19 апреля 2025 г. (естественные, точные и математические науки).-С.86-90.

Чаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Иззатуллозода Алихон Саидкул дар мавзӯи «Ҷудокунии кислотаҳои органикӣ ва лактонҳо аз таркиби газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои химия аз рӯйи ихтисоси 02.00.03 – Химияи органикӣ кори таҳқиқи анҷомёфта ҳисобида шавад.

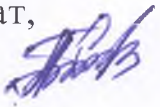
2. Диссертатсияи Иззатуллозода Алихон Саидкул дар мавзӯи «Ҷудокунии кислотаҳои органикӣ ва лактонҳо аз таркиби газнаи духонагӣ (*Urtica Dioica L.*)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои химия аз рӯйи ихтисоси 02.00.03 – Химияи органикӣ бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои химоя дар шӯрои диссертатсионии дахлдор тавсия дода шавад.

Хулоса дар чаласаи озмоишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии «Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и Институти илмӣ таҳқиқотии

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар санаи 30 ноябри соли 2024, №03 қабул гардидааст.

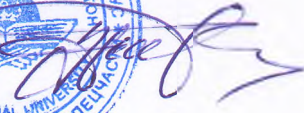
Иштирок дошт ҳамагӣ 54 нафар. Натиҷаи овоздихӣ: «тарafdор» - 54 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Протоколи №03 аз 30 ноябри соли 2024.

Раиси ҷаласа: номзади илмҳои физ-мат,
Мудири шуъбаи илмҳои табиатшиносӣ,
фарматсевтӣ, дақиқ ва риёзии ИИТ ДМТ Акназарова Ш.И.

Котиби ҷаласа; мудири озмоишгоҳи илмӣ-таҳқиқотии
«Химия ва технологияи растаниҳои доругӣ»-и
Институти илмию таҳқиқотии Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон, ходими пешбари илмӣ
номзади илмҳои химия Кабирзода З.О.

Имзоҳои номзади илмҳои физ-мат, Ш.И. Акназарова ва номзади
илмҳои химия З.О. Кабирзодаро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ Тавқиев Э.Ш.

30.11.2024